

**ПРЕДЛОЖЕНИЯ НА СЪВЕТА ПО МЕЖДУНАРОДНИ ОДИТОРСКИ
СТАНДАРТИ И СТАНДАРТИ ЗА ИЗРАЗЯВАНЕ НА СИГУРНОСТ
(СМОССИС) ЗА ПОВИШАВАНЕ КАЧЕСТВОТО НА ОДИТОРСКИЯ
ДОКЛАД: ПОТЕНЦИАЛЕН ЕФЕКТ ПО ОТНОШЕНИЕ ОДИТА НА
ПРЕДПРИЯТИЯ, КОИТО НЕ СА РЕГИСТРИРАНИ ЗА ТЪРГУВАНЕ НА
БОРСАТА**

Браян Блуум, заместник-председател и Фил Каупертуейт, член

*Комитет на Международната федерация на счетоводителите (IFAC) по
въпросите на малките и средни практики*

Въведение

Съветът по международни одиторски стандарти и стандарти за изразяване на сигурност (СМОССИС) публикува предложения, които биха могли фундаментално да променят одиторския доклад, повишавайки в значителна степен неговата комуникативна стойност. Проектът за обсъждане (ПО) предлага нов стандарт, Международен одиторски стандарт (МОС) 701 *Комуникиране на ключови одиторски въпроси в доклада на независимия одитор*, както и редица изменения в съществуващи стандарти, включително МОС 700 *Формиране на мнение и докладване върху финансови отчети* (вж. [Прессъобщение на СМОССИС](#)). Доколкото предложенията са насочени основно към съществена промяна във формата на одиторско докладване по отношение на регистрираните за търгуване на борсата предприятия, вероятно ефектът върху предприятията, които не са регистрирани за търгуване на борсата, ще бъде значително по-слаб. Независимо от това, някои от предложените изисквания са приложими по отношение на всички видове одит. Тези изисквания имат за цел да спомогнат за нагледното демонстриране на важното значение на одита, като освен това биха могли да подобрят услугата и допринесат за повишаване качеството на ангажимента.

В статията се представя в обобщен вид този ефект и се прави предложение за начина, по който малките и средни практики (МСПрак.) и малките и средни предприятия (МСП) биха могли да се ангажират с процеса с оглед съдействие за гарантиране на най-добрия възможен резултат.

Предложенията

Предложените нови и преработени стандарти разглеждат основно съображения, свързани с докладването, които обичайно включват решения, вземани от одитора към края на процеса на одит. Някои аспекти обаче биха могли да имат последствия по отношение на извършването от одитора в самото начало или в началните етапи на одита, например договаряне на условията и планиране на ангажимента, както и комуникирането с лицата, натоварени с общо

управление. По-долу са описани най-важните последствия по отношение на одита на предприятия, които не са регистрирани за търгуване на борсата.

Съдържание на одиторския доклад

Централен елемент в предложенията е предлаганият МОС 701. Този изцяло нов стандарт установява изисквания и насоки по отношение определянето и комуникирането от страна на одитора на ключови одиторски въпроси в одиторския доклад. Ключовите одиторски въпроси, които са избрани сред тези, комуникирани с лицата, натоварени с общо управление, се изисква да бъдат комуникирани в одиторския доклад при одита на предприятия, които са регистрирани за търгуване на борсата. От одиторите на предприятия, които не са регистрирани за търгуване на борсата, може да се изисква или те може да решат да комуникират ключови одиторски въпроси в одиторския доклад.

Така например, законодателството, нормативната разпоредба или националните одиторски стандарти може да изискват одиторите на предприятия, които не са регистрирани за търгуване на борсата, в конкретна юрисдикция да комуникират ключови одиторски въпроси. Нещо повече, одиторите на други предприятия, които не са регистрирани на борсата, може да пожелаят доброволно да използват новия механизъм относно ключовите одиторски въпроси. Когато ключови одиторски въпроси биват комуникирани при одит на финансови отчети на предприятия, които не са регистрирани за търгуване на борсата (независимо дали доброволно или поради изискванията на законодателството или нормативна разпоредба), то тогава тези въпроси следва да бъдат определени и комуникирани по същия начин, както при предприятията, които са регистрирани за търгуване на борсата (вж. параграф 4 от предлагания МОС 701 и параграфи 30 и А30–А31 от предлагания МОС 700 [преработен]).

МОС 700 е преработен с цел установяване на нови задължителни елементи на докладване, сред които и изискване одиторът да включи изрична декларация относно своята независимост и да оповести източника/източниците на съответните етични изисквания по отношение на всички видове одит, включително одита на предприятия, които не са регистрирани за търгуване на борсата. По подобен начин МОС 570 *Действащо предприятие* е изменен с цел установяване на изисквания за докладване от страна на одитора, приложими по отношение на всички видове одит. СМОССИС счита, че универсалното приложение на тези изисквания е в обществен интерес.

Договаряне на условията на ангажимента

В светлината на възможното комуникиране от страна на одиторите на предприятия, които не са регистрирани за търгуване на борсата, на ключови одиторски въпроси в одиторския доклад или в случаите, когато това бъде поискано от тях от ръководството или лицата, натоварени с общо управление, СМОССИС предлага ограничени изменения в други МОС, включително в МОС

210 *Договаряне на условията на одиторските ангажименти*. По-специално, ако от одитора не се изисква да комуникира ключови одиторски въпроси, но той възнамерява да направи това, установено е ново изискване одиторът да включи изявление в писмото за ангажимент за одит относно това свое намерение. Това ще осигури допълнителна възможност на одитора да комуникира с ръководството или лицата, натоварени с общо управление, за да се увери, че е налице ясно разбиране относно естеството на ключовите одиторски въпроси, които ще бъдат оповестени.

Комуникация с лицата, натоварени с общо управление

В светлината на предлагания МОС 701 се предлагат изменения във връзка с изискваната комуникация от страна на одитора с лицата, натоварени с общо управление, при всички видове одит. Най-съществената предложена промяна в МОС 260 се отнася до съществуващото изискване одиторът да комуникира общ преглед на планирания обхват и време на изпълнение на одита с лицата, натоварени с общо управление. Предложеният МОС 260 *Комуникация с лицата, натоварени с общо управление* (преработен) разширява това изискване, като включва и комуникация относно съществените рискове, идентифицирани от одитора (вж. параграф 15 от предлагания МОС 260 [преработен]).

Комуникация с лицата, натоварени с общо управление, относно съществените рискове вероятно вече се осъществява при много одити, включително тези на МСП, доколкото МОС изискват подход спрямо одита на базата на риска. СМОССИС обаче счита, че качеството на одита би могло да се повиши от изричното изискване на тази комуникация при всеки одит. Предлаганото изискване би предоставило на лицата, натоварени с общо управление, задълбочено разбиране за тези области, по отношение на които одиторът е определил, че е необходимо специално внимание от страна на одитора и по този начин би помогнало на лицата, натоварени с общо управление, да изпълнят задълженията си за осъществяване на надзор върху процеса на финансово отчитане. Това ще предостави също така и възможност на одитора да събере допълнителна информация относно съществените рискове от лицата, натоварени с общо управление, и следователно да се увери, че одиторската програма е подходящо фокусирана.

СМОССИС счита, че е в обществен интерес това изискване да бъде установено за одита на финансови отчети на всички предприятия, а не само на тези, които са регистрирани за търгуване на борсата. Не се очаква комуникацията с лицата, натоварени с общо управление, относно съществените рискове да доведе до значително обременяване на одиторите, от които не се изисква да комуникират ключови одиторски въпроси в одиторския доклад (например, одитори на предприятия, които не са регистрирани за търгуване на борсата), доколкото предлаганият МОС 260 (преработен) остава гъвкав по отношение възможността тази комуникация да бъде извършена устно. В допълнение, СМОССИС предлага да се изисква одиторът да комуникира като част от комуникирането на съществените констатации от одита, обстоятелства, изискващи значително

модифициране на планирания от одитора подход спрямо одита, с цел привеждане в съответствие с факторите, които одиторът взема под внимание при определяне на ключовите одиторски въпроси (вж. параграф 16(в) от предлагания МОС 260 [преработен]). Това ще осигури допълнителна възможност за диалог с лицата, натоварени с общо управление, с цел гарантиране, че всички отговорни страни разполагат с пълно разбиране за областите, привличащи в значителна степен вниманието на одитора.

Обратна информация

СМОССИС счита, че предлаганите МОС могат да бъдат прилагани по начин, съответстващ на размера и сложността на предприятието, като приветства вижданията по този въпрос както на съставители, така и на одитори на финансови отчети на предприятия, които не са регистрирани за търгуване на борсата, включително МСП. СМОССИС приканва също предоставящите становище лица да коментират областите, в които допълнителни насоки биха могли да са от полза за илюстриране на начина, по който предлаганите МОС биха могли да бъдат прилагани по пропорционален начин. Комитетът на Международната федерация на счетоводителите (IFAC) по въпросите на малките и средни практики предоставя на СМОССИС регулярна и пълноценна информация по време на целия процес на разработване на ПО, започвайки с [писмо-отговор](#) на Поканата за предоставяне на коментари. Моля да споделите с нас (в [IFAC SMP Community on LinkedIn](#)) и със [СМОССИС](#) (кликнете върху „Предоставяне на коментар“) какво мислите за ПО и да обмислите [Полево тестване на МОС 701](#) върху предприятия, които не са регистрирани за търгуване на борсата.

Информационни ресурси

За обобщение на предложенията, вижте [Кратък обзор](#).

За подробно обяснение на предложенията, вижте [Обяснителен меморандум](#).

За предложените нови и преработени МОС, вижте [ПО](#).

За имащи отношение към въпроса информационни източници за МСПрак. от Международната федерация на счетоводителите (IFAC), организациите-членки и други, вижте [Въвеждане и прилагане](#) в раздела, посветен на МСПрак. в уебсайта на Международната федерация на счетоводителите (IFAC) (www.ifac.org/SMP) или [Delicious page](#) на Комитета по въпросите на малките и средни практики.

Авторски права © август 2013 г. на Международната федерация на счетоводителите (IFAC). Всички права запазени. Използва се с разрешение на Международната федерация на счетоводителите (IFAC). За получаване на разрешение за възпроизвеждане, съхранение или препредаване на настоящия документ, моля свържете се с permissions@ifac.org. Публикацията е преведена от английски на български език от Института на дипломираните експерт-счетоводители в България. МФС не носи отговорност за точността и изчерпателността на превода или за действия, произтичащи от това.